

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
06.02.2013
Sayı: 7.8.1

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

18.04.2006 tarihli ve 5488 sayılı Tarım Kanunu'nda değişiklik yapılmasına ilişkin Kanun Teklifim ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini dilerim.06.02.2013

İlhan DEMİROZ
Bursa Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon	Tarım, Orman ve Köyisleri			
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe			
Tarih:	18 Şubat 2013		E. No: 2/1230	
Ysm.Uzm.	Bşk.Yrd.	Başkan	Gn.Sek.Yrd.	Gn.Sek.
TBMM BAŞKANI				

T B M M
KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
07 Subat 2013
Numara:

T B M M
KÜTÜPHANE VE ARŞİV HİZM. BAŞKANLIĞI
05 Subat 2013
No : 179485

GEREKÇE

Tarım Türkiye için sosyal-ekonomik-politik bakımdan son derece önemli ve ülkemizin gerçek sosyal sigortası olan, doyuran ve barındıran bir sektördür. Cumhuriyetin kuruluşundan günümüze kadar tarım sektörünün istihdama olan katkısı % 75'lerden % 25'lere, GSMH'ya olan katkısı % 50'lerden % 8'lere doğru gerileyen bir eğilim izlemiştir. Cumhuriyet döneminin tarımdaki en düşük büyüme değerleri, AKP iktidarları döneminde ortaya çıkmıştır. İthalata dayalı ve istihdam sağlamayan bir ekonomik yapı altında 2003 – 2012 dönemi GSMH artış ortalaması % 5 düzeyinde olurken, aynı zaman diliminde tarım sektörü yıllık büyüme oranı % 1,5 düzeyinde kalmıştır.

Türkiye'nin 2002 yılı nüfusu 69,3 milyon iken, 2011 sonu itibariyle nüfusumuz 74 milyona çıkmıştır. Yani AKP iktidarları döneminde nüfus 4,7 milyon dolayında artış gösterirken, tarım sektöründe % 1,5 düzeyinde kalan yetersiz büyüme süreci, bitkisel ve hayvansal üretimdeki artış ortalamasını nüfus artış oranının gerisinde tutmaktadır. Bu süreçte bitkisel üretim alanında yalnızca mısır, çeltik ve ayçiçeğinde anlamlı üretim artışı vardır. Ancak diğer ürünlerde üretim istikrarsızdır, kendini tekrarlama ya da üretim düşüşü söz konusudur. Buğday, soya ve şeker pancarı gibi ürünlerdeki ekim alanları daralması ve üretim düşüşlerinin yanı sıra ithalat artışını getirmiştir.

AKP iktidarları döneminde buğday ekim alanları 1,3 milyon hektar daralmış, 22,7 milyon ton buğday ithal edilmiş, 6,6 milyar dolar döviz ödenmiştir. Aynı dönemlerde arpa ithalatı ise 1 milyon ton'a yakın olup, ödenen ithalat parası 250 milyon doların üzerindedir. Tarımda arpa ve buğday aleyhine yürütülen bu gelişmeler nedeniyle 2012 yılında ülkemiz saman ithal etmek zorunda kalmıştır. Yine, aynı dönemlerde mısır ithalatı 7,4 milyon ton, ödenen ithalat parası ise 1.7 milyar dolardır. Türkiye'nin AKP iktidarları döneminde soya ithalatı 11 milyon ton'u geçmiş, ödenen ithalat parası 4,5 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Pamuk üretimindeki düşüş, ithalatı her geçen gün artırmaktadır. AKP iktidarları döneminde 6,5 milyon ton pamuk ithalatı yapılmış ve karşılığında 10,2 milyar dolar ithalat parası ödenmiştir. Aynı dönemlerde 5,6 milyon ton ayçiçeği ithal edilmiş ve karşılığında 2,8 milyar dolar ödenmiştir. Türkiye'nin 2003 – 2011 döneminde yalnızca yağ bitkileri ithalatına ödediği para, 16,5 milyar dolardır.

Türkiye'de 2002 – 2011 döneminde kırmızı mercimek üretimi 500 bin ton'dan 380 bin ton'a, yeşil mercimek üretimi 65 bin ton'dan 25 bin ton'a, kuru fasulye üretimi 250 bin ton'dan 209 bin ton'a ve nohut üretimi 650 bin ton'dan 497 bin ton'a düşmüştür. Yalnızca 2009 yılında toplam 213 bin ton bakliyat ürünleri ithal edilmiş ve 207 milyon dolar para ödenmiştir.

AKP iktidarları döneminde tütün üretimi 150 bin tondan 75 bin tona düşmüştür. TEKEK'in sigara ve içki fabrikaları satılarak özelleştirilmiştir. Uygulanan politikalar sonucu bu sektörlerdeki yabancılaştırma kimi fabrikaların kapanmasına yol açmıştır. Bu durum üzüm üreticisinin üzümünü satacak yer, TEKEK işçisinin ise çalışacak fabrika bulamamasına neden olmuştur. 2002 yılında 16,5 milyon ton şeker pancarı üretimi 2012 yılında 15,7 milyon ton olarak gerçekleşmiştir.

Hayvansal üretim ise, son yıllardaki geriye gidişin saklanamaz bir şekilde ortaya çıktığı bir alt sektördür. Ülkemiz hayvan sayısındaki düşüş ve kırmızı et üretimdeki gerileme, 1990 yılında 507 bin ton, 2000 yılında 491 bin ton kırmızı et üretirken; 2009 yılı üretimi 412 bin ton'da kalmıştır. Bu çerçevede, 2010 yılından itibaren başlayan et ithalatına 6,2 milyar dolar ithalat parası ödenmiştir.

Türkiye son on yılda tarımda uygulanan politikalar ve sonuçları itibarıyla artık net ithalatçı konumuna gelmiştir. 2003 – 2011 döneminde tarımsal hammadde + gıda maddeleri dış ticaretinde toplam ithalat bedeli 87 milyar 935 milyon dolar ve bunun yıllık ortalaması 9 milyar 770 milyon dolardır. Tarımsal hammadde + gıda maddeleri 2003 – 2011 toplam ihracatı ise 89 milyar 083 milyon dolar ve bunun yıllık ortalaması 9 milyar 898 milyon dolardır.

Tarım tüm dünya ülkelerinde, önemli kaynak tahsisleriyle desteklenmektedir. Tarımsal desteklemeler için ekonomileri güçlü olan başta ABD ve AB olmak üzere OECD ülkeleri tarafından büyük harcamalar yapılırken, az gelişmiş/gelişmekte olan dünyanın tarımsal desteklemelere ayırabildiği finansman miktarı oldukça mütevazı düzeylerde kalmaktadır.

Ülkemizde ise AKP iktidarı 2006 yılında çıkarttığı 5488 sayılı Tarım Kanunu'nun "Tarımsal desteklemelerin finansmanı" başlıklı 21. maddesi ile "Tarımsal destekleme programlarının finansmanı, bütçe kaynaklarından ve dış kaynaklardan sağlanır. Bütçeden ayrılacak kaynak, gayrisafi milli hasılanın yüzde birinden az olamaz." hükmünü getirmiştir.

Ancak yasanın 2007 yılından itibaren uygulanması halinde tarıma aktarılması gereken kaynağın 2007 – 2013 döneminde 81,486 milyar lira olduğu, buna karşılık aynı yılların tarım bütçesinin 45,272 milyar lira olarak gerçekleştiği; dolayısıyla yasa hükmüne rağmen 36,214 milyar liranın tarıma aktarılmadığı ortadadır. Türkiye'de tarım sektörü desteklenmemekte, tersine vergilendirilmektedir. Yalnızca mazot üzerindeki dolaylı vergi yükü nedeniyle çiftçinin ödediği vergi miktarı, tarımsal destek bütçesinden fazladır. Şöyle ki Türkiye'de 1 lt mazot için ödenen 4,3 TL'nin 2,2 TL'si ÖTV + KDV'den oluşmaktadır. Türkiye'de tüketilen 13 milyar litre mazotun 3,5 milyar litresi çiftçi tarafından kullanılmaktadır. Dolayısıyla, mazot alırken köylünün – çiftçinin ödediği vergi miktarı (3,5 milyar litre çarpı 2,2 TL) 7,7 milyar TL olmaktadır. Bu da köylümüzün - çiftçimizin, tarım desteğinden daha fazlasını sadece mazot üzerindeki vergilerle geri ödediğini göstermektedir.

Aynı şekilde Türk köylüsü ve çiftçisi gübre ve elektriğe % 18, tarım ilaçlarına ve yeme % 8 KDV ödemektedir. Türk çiftçisi ve köylüsünün son on yıldaki mazot, gübre, tohum, yem ve sulama ücretlerindeki artışlara karşılık devletten bir destek almadığı, dolaylı vergilerle devlete destek verdiği açıkça görülmektedir. Bugün çiftçimiz mazot alırken "Maliye'ye", gübre ve ilaç alırken "Tüccar'a", elektriği kullanırken "TEDAŞ'a" çalışmaktadır.

Bütün bu girdi maliyetlerindeki fahiş artışlar nedeniyle çiftçiler, başta Tarım Kredi Kooperatifleri olmak üzere, Ziraat Bankası ve Diğer Özel Bankalara ve kimi tefeci kuruluşlara borçlanmış durumdadırlar. Çiftçilerimiz, borçlandıkları kişi ya da kurumlara teminat gösterdikleri tarlalarını icra yoluyla kaybetmektedirler.

Yaşanan bu olumsuzluklar nedeniyle 2002 – 2011 dönemlerinde toplam işlenen tarım alanı 3,5 milyon hektar, toplam tarım alanı ise 2,9 milyon hektar azalmıştır.

Türkiye’de işsizliğin arttığı, sanayi sektörünün işgücüne yeni katılanlar için bile istihdam yaratamadığı bir süreçte, tarımdan kopup kentlerin varoşlarına yerleşen yurttaşlarımızın işsiz kalıp her türlü istismara açık hale geldiği ortadadır.

Ülkemizde üretim maliyetlerinin yüksekliği, verilen desteklerin yetersizliği nedeniyle kıvranan çiftçilerimizin sorunlarına bir an önce çözüm bulunmalı ve 2006 yılında çıkarılan “Tarım Kanunu’nun 21. maddesinin “Bütçeden ayrılacak kaynak, gayrisafi milli hasılanın yüzde birinden az olamaz.” hükmü gereği çiftçilerimize ödenmeyen, aşağıda yıllar itibarıyla gösterilen miktarların ödemesi yapılmalıdır.

2007 için 2,876 milyon TL.

2008 için 3,694 milyon TL.

2009 için 5,030 milyon TL.

2010 için 5,170 milyon TL.

2011 için 6,018 milyon TL.

2012(*) için 6,690 milyon TL.

2013(**) için 6,736 milyon TL.

(*) Gerçekleşme Tahmini,

(**) Program.

Bu gerekçelerle, Kanun teklifim hakkında gereğinin yapılmasını dilerim.

TARIM KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI
HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 18/4/2006 tarihli ve 5488 sayılı Tarım Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 3- 2007 ila 2012 yılları arasında tarımsal destekleme programları finansmanı için ödenen tutarlar ile ilgili yıllarda bu Kanunun 21 inci maddesi uyarınca bütçeden gayri safi milli hasılanın yüzde biri oranında aktarılması gereken tutar arasındaki fark toplamı 31/12/2013 tarihine kadar bu Kanun hükümlerine göre tarımsal destekleme programlarının finansmanı için kullanılır.”

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.